

GAZETA LWOWSKA.

Z Dodatkami kosztuje w pr. numeracie: Bez poczt.: kwartalnie 4 zł.; miesięcznie 1 zł. 40 cent. Z poczt.: kwartalnie 5 zł.; miesięcznie 1 zł. 75 c. w. a.

Insercya w półkolumnie, drukiem garmont, 7 centów od wiersza. — Reklamacje są wolne od opłaty pocztowej.

Cześć urzędowa.

(Ofiary na pogorzelnów.)

Na wsparcie dotkniętych pożarem mieszkańców miasteczka **Wielkich Mostów** zebrano w drodze składki w powiecie **Zalozieckim** 31 zł. 70 c. w. a., i te pieniądze zostały już odesłane przełożonemu powiatu w **Wielkich Mostach**.

Gminy Dworce i Wolica, w obwodzie Żółkiewskim, celem założenia w Dworcach wspólnej szkoły, zobowiązały się istniejący budynek szkolny i porządki szkolne utrzymywać zawsze w dobrym stanie, na opał szkoły dawać 24 fur drzewa, załatwiać ochędstwo przy szkole, i każdoczesnemu nauczycielowi płacić 100 zł. w. a. rocznie w gotówiznie, i przydawać 24 meców żyta.

Okazaną temi ofiarami gorliwość o podniesienie nauki między ludem wiejskim podaje c. k. Namiestnictwo galicyjskie z wyrazem uznania do wiadomości powszechnej.

Wiedeń, 31. marca. Dnia dzisiejszego wyszedł w c. k. nadwornej i rządowej drukarni w Wiedniu i rozestany został XIII. zeszyt Dziennika ustaw państwa.

Zeszyt ten zawiera:

Nr. 31. Konwencya między Austryą i Bawaryą z 13. lutego 1863, względem legalizacji dokumentów przez władze publiczne wystawionych lub uwierzytelnionych, zawarta w Wiedniu dnia 13. lutego 1863 w ratyfikacyach tamże wymieniona dnia 24. marca 1863 r.

Z tym zeszytem został także wydany i rozestany spis rzeczy zeszytów Dziennika ustaw państwa wydanych w miesiącu marcu 1863.

Cześć nieurzędowa.

Monarchia Austriacka.

Staniątki, 30. marca. (Ksieni Czajkowska †.) *Krakauer Ztg.* pisze: Klasztor PP. Benedyktynek w Staniątkach poniósł nader dotkliwą stratę. D. 27. marca umarła ksieni Urszula Czajkowska w 77 roku życia. Urodzona w Zamościu, pochodziła z znakomitej szlacheckiej rodziny i otrzymała bardzo staranne wychowanie. Jeszcze dzieckiem okazywała wielkie zamiłowanie do życia klasztornego, jednak w wykonaniu tego pobożnego postanowienia napotkała wielkie przeszkody i dopiero w 43 roku życia udało jej się wstąpić do zakonu PP. Benedyktynek w Staniątkach. Przy znakomitych darach umysłu i niezwykłym wykształceniu pracowała z wielkim pożytkiem jako nauczycielka przy pięcioklasowej szkole utrzymywanej przez ten zakon. W r. 1842 została obrana ksienią. Klasztor nie mógł zrobić lepszego wyboru. Umiała ona utrzymywać w klasztorze ducha zgody a zakład naukowy i wychowawczy podnosić z dniem każdym. Udało się jej usiłowaniam, że w roku 1856 dwie uzdolnione aspirantki klasztoru wysłane zostały kosztem państwa do Wiednia do klasztoru Urszuliniek na dwuletni kurs szkoły nauczycielskiej.

Udało się dalej jej usiłowaniam, że ministerium w r. 1861 dozwoliło z funduszu szkolnego założyć dwuletni kurs preparandek obok żeńskiej szkoły w Staniątkach, który w październiku 1861 otwarty rokuje najpiękniejsze nadzieje. Te nieustanne usiłowania ksieni Czajkowskiej o podniesienie klasztoru, tudzież instytutu naukowego i wychowawczego umiała ocenić publiczność, i rząd. Najjaśniejszy Pan raczył nadać ksieni w uwzględnieniu jej zasług o szkołę i klasztor złoty krzyż zasługi z koroną.

Od trzech lat przykutą do łoża boleści, uległa nareszcie 27. marca swoim cierpieniom i zakończyła życie pełne tylu dzieł chwalebnych. 45 kapłanów przybyło na obrzęd pogrzebowy. Były trzy exorty; pierwszą miał ks. jezuita Zaleski przy exportacji zwłok do kościoła, drugą w kościele kanonik Król z Tarnowa, trzecią przy grobie miał katecheta szkoły żeńskiej tamtejszej ks. Kuczek; sumę celebrował biskup tarnowski Pukalski. Na pogrzebie znajdowało się wiele okolicznej szlachty i ludu wiejskiego. Z Krakowa przybył radca szkolny Dr. Macher. Wszyscy byli przejęci głęboką boleścią. Oby się znalazła godna następczyni, coby zaczęte dzieło prowadziła w tym samym duchu.

Wiedeń, 1. kwietnia. (Nowiny dworu. — Wiadomości bieżące.) Według niezawodnych doniesień z Gmunden choroba Arcyksięcia Maxymiliana d'Este, która zresztą nie wzniecała wcale obawy, może być uważana jako całkiem uleczona; Arcyksiążę ma się coraz lepiej, a nawet już łożko opuścił. Podróż ministra stanu p. Schmerlinga do Wenecji została znowu odłożona. *Aut. Corr.* donosi, że c. k. poseł przy Królu neapolitańskim hr. Szeczenyi uda się wkrótce do Rzymu. Jego Ces. Mość przyjął ofiarowany sobie egzemplarz najnowszego dzieła Mosenthala: „Die deutschen Comö-

dianten“, i kazał z wyrazem uznaniem przesać mu spinkę brylantową, którą otrzymał z wielce pochlebną odezwą pana ministra stanu.

(Wybory w instytucie kredytowym dla handlu i przemysłu. Treść reprezentacji saskiego zgromadzenia narodowego.) „Gazeta wiedeńska“ podaje następujące obwieszczenie c. k. uprzyw. austr. instytutu kredytowego dla handlu i przemysłu:

„Na odbytem 30. marca r. b. siódmym zwyczajnem zgromadzeniu jeneralnem akcyonaryuszów c. k. uprzyw. austr. instytutu kredytowego dla handlu i przemysłu złożono dla wyboru trzech członków rady administracyjnej 289 kartek, reprezentujących 1282 głosów. Absolutna większość wynosi zatem 642 głosów. Obrani zostali panowie: *Józef Mallmann* 1256 głosami; *Dr. F. C. Mayerhofer* 1211 głosami, i *Edward Todesco* 1207 głosami.“

Gazeta Hermansztadzka zawiera dosłowną treść najuniżeńszej reprezentacji saskiego zgromadzenia narodowego do Jego Mości Cesarza względem wyboru hrabiego (comes). Dokument ten kończy się następującą prośbą:

„Upraszamy tedy, by Najjaś. Pan raczył dozwolić najłaskawiej wybór hrabiego narodu saskiego w Siedmiogrodzie na podstawie i podług postanowienia najwyższego reskryptu z 31. grudnia 1845.“

Nowy wybór rady municypalnej w Fiumie został dozwolony najwyższem rozporządzeniem na podstawie prowizorycznej organizacji dla wolnych miast Królestw Kroacji, Sławonii i Dalmacji.

Anglia.

Londyn, 27. marca. (Rozprawy parlamentu angielskiego.) Na dzisiejszem posiedzeniu izby niższej była mowa o sprawie polskiej. Na zapytanie Griffithsa Mr. Layard odpowiedział, iż rządowi nie jest wiadomo, ażeby oddział jaki wojsk rosyjskich przemaszerował przez Prusy. Co zaś dotyczy krzywdy wyrządzonej poddanemu angielskiemu, rząd odebrał doniesienia, według których najhańbiejszy gwałt popełniony został. P. Finkenstein jechał z pewną damą w jednym powozie z Krakowa do Królestwa Polskiego. Przy przejeździe przez granicę zatrzymano ich, lecz za okazaniem paszportu Finkensteina nie przeszkodzono dalszej podróży. W niejakiem oddaleniu od granicy spotkali się z oddziałem wojska rosyjskiego, który ich przez całą noc zatrzymał, officer zaś oświadczył, iż odesłać ich musi do generała. W pobliżu znajdował się oddział powstańców, a w czasie eskortowania Finkensteina do generała z innymi podróżnymi zaczęło strzelać. Rosyjanie natychmiast eskortowanych i damę z Finkensteinem jadącą zamordowali, Finkensteina z powozu ściągęli, suknie z niego zszarpali i zadawszy mu 35 ran zostawili go na placu mniemając, iż zabity. Według opowiadań Finkensteina, obecni dwaj officerowie starali się gwałtownie temu zapobiedz. Tak leżącego na ziemi Finkensteina znalazł Langiewicz, i odkrywwszy w nim znaki życia, kazał go odesłać do Krakowa. Jak tylko lord Bloomfield o rzeczy tej się dowiedział, posłał zaraz do Finkensteina, ażeby się wywiedzieć o wszystkich szczegółach. Rząd nakazał najściślej dochodzenie tego wypadku, i chociaż zachodzi niejaka wątpliwość, czyli Finkenstein rzeczywiście jest poddanym angielskim, to jednak jeżeli nim jest istotnie, nie ulega żadnej wątpliwości, że wszelka satysfakcya dana mu będzie. (*Krakauer Zeitung* donosi, że przybył do Krakowa sekretarz legacji angielskiej w Wiedniu Mounsey, dla sprawdzenia całego faktu. Pan Mounsey udać się ma do Gielbutowa, jako do miejsca, w którym Finkenstein przez wojsko rosyjskie mordowany był.)

(Pogłoski niepokojące.) W Londynie dnia 27go b. m. wszczął się gwałtowny popłoch nie tylko na giełdzie, ale i publiczność opanowała silną niespokojność z przyczyną pogłoski, że cała flota znajdująca się na kanale ze wszystkimi parowcami pancernymi otrzymała rozkaz udać się na wody Indyi zachodnich dla wzmocnienia floty tamże krzyżującej; przyczyną zaś tego środka miało być jak mówiono, świeże zabranie statku kupieckiego „Peterhoff“ przez admirała unii Wilkes, jawne naruszenie prawa narodów według zdania jurystów koronnych. Zdawało się zapowiadać powtórzenie sprawy statku „Trent“. *Morning Post* podaje bardzo uspokajający artykuł względem tej kwestyi, i zapewnia, że wszystkie pogłoski o flocie są całkiem bezzasadne.

Francya.

Paryż, 28. marca. (Rozprawy w ciele prawodawczem francuskim. — Wiadomości z Meksyku.) Ciało prawodawcze przyjęło na wezorajszem posiedzeniu projekt do prawa względem poboru 100.000 rekrutów na rok 1864 wszystkimi głosami przeciwko 6. Prócz zwykłej opozycji pięciu deputowanych republikańskich, wotowało także przeciwko projektowi margrabia de Pierre. Dep. Picard mówił zaiste przeciwko projektowi temu, lecz nie wspominał ani o Meksyku ani o Polsce, jak to pierwotkowo za-

myślał. Prezes izby zwrócił jego uwagę, iż to co pod tym względem powiedzieć ma, więcej będzie na swoim miejscu przy rozprawach nad budżetem rektyfikowanym, p. Picard przeto powstał jedynie przeciwko liczbie rekrutów, którą do 80.000 zredukować proponował, a następnie powstał przeciwko systemowi składania armii w przeważnej części z płatnych zastępców, co odejmuje jej charakter wojska narodowego. Przeciwko twierdzeniom dep. Picarda wystąpił komisarz rządowy, generał Allerd, obstając przy liczbie 100.000 rekrutów przez rząd proponowanej, z tej bowiem liczby 20.000 ludzi zostaje w kraju jako rezerwa, przeto tylko 80.000 ludzi odrywa się istotnie do służby wojskowej. Co do zastępców generał Allerd przyznał, iż w wojsku francuskim było ich w czasie kampanii przeszło 200.000. Rząd ma zamiar zamienić opłatę za uwolnienie się od wojska złożoną w stałą rentę dla podoficerów i żołnierzy, stanowczo zaś temu zaprzeczył, ażeby z tego powodu duch armii francuskiej przestał być narodowym i stał się po prostu zoldackim.

W dziennikach amerykańskich czytać można rozkaz dzienny meksykańskiego generała Ortega, w którym armii swej zaleca, ażeby licznych zbiegów francuskich, którzy codziennie przybywają, z przychylnością przyjmowała. *La France* oświadcza, iż odezwa ta obliczona jest jedynie na oszukanie Europy i jest zupełnie kłamliwą, generał Forey dowiódł bowiem autentycznymi cyframi, iż prawie się żadne przypadki dezercyi w wojsku francuskim nie wydarzają.

Włochy.

(*Różne wiadomości.*) Ojciec święty według dawnego zwyczaju udał się w dzień Zwiastowania Najświętszej Panny z Watykanu do kościoła Santa Maria sopra Minerva. Tak w drodze do tego kościoła, jak i w powrocie lud rzymski przyjmował Ojca św. z największym zapamię. Ulice przez które postępowała procesya papieska, wysłane były kobiercami a tysiące głosów prosiło Ojca św. o apostolskie błogosławieństwo. Pełno było radosnych okrzyków "niech żyje Papież, Król i Monarcha!"

Wykopaliska w Pompei wydobywają prawie codziennie nowe przedmioty nadzwyczajnej wartości. Kierującemu wykopaliskami, kawalerowi Fiorelli, przysnają w ogóle wielkie zasługi. Nie dawno wykopano przy bramie wschodniej antyk, jakiego nie ma w żadnym zbiorze europejskim. Jest to lucerna (świecznik) o dwóch ramionach z czystego złota, która według mniemania Fiorellego, należeć musiała do skarbcu jakiej świątyni. Świecznik ten jest z czystego najprzedniejszego złota, a że waży blisko trzy funty, przeto sama wartość metalu wynosi do 10.000 franków. Znakiem ten antyk złożony został w muzeum neapolitańskim, w zbiorze kosztownych przedmiotów.

Niemcy.

Berlin, 31. marca. (*Rozprawy pruskiej izby deputowanych. — Zakazy różnych dzienników.*) Na dzisiejszem posiedzeniu izby deputowanych minister skarbu Bodelszwing złożył projekt do prawa względem uregulowania wpływów i wydatków na rok 1862. Wpływy wynoszą 149 milionów talarów, wydatki 144 miliony, łącznie z 9 milionami talarów wydatków nadzwyczajnych. Liczby te mają stanowić podstawę złożenia rachunków, i rząd tym sposobem spełnił swe przyrzeczenia. Nadbór wpływów wynosi 9 milionów talarów, wydatki zwiększyły się o półtora miliona. Zwiększenie wydatków pochodzi po części z tego, iż niektóre fundusze wydatków z powodu niewykończenia etatów nie mogły być zlikwidowane.

Następnie minister spraw zewnętrznych Bismark złożył konwencję z Belgią zawartą. Obejmuje ona traktat żeglugi, konwencję względem własności umysłowej i względem wykupu cła na Skaldzie. Minister podnosi znaczenie tej konwencji, będącej nowym krokiem na drodze traktatu handlowego z Francją zawartego. Do wykupu cła na Skaldzie Prusy przyrzekły przyłożyć się do wysokości pewnej sumy maksymalnej.

Nastąpiły potem rozprawy nad sprawą polską. P. Bismark odpiera powątpiewania o prawdziwości jego twierdzeń. Powtórzył następnie, iż wszystkie twierdzeniom tym przeciwne oświadczenia obcych rządów lub ministrów pochodzą z błędnego rozumienia rzeczy. Ministrowie zagraniczni przyznali sami, iż nie mieli dokładnych informacji. Kwestya polska nie powstała w skutek konwencji, egzystuje ona od roku 1840 i obita się często o interes Prus. Zresztą nie ma do dodania do dawniejszych swych oświadczeń w przedmiocie konwencji prusko-rosyjskiej. Ajenci polscy telegrafowali z Krakowa to, co mogło wpłynąć na Francuzów. Dep. Waldek twierdził, iż rząd ustąpił przed naciskiem zagranicy; pan Bismark zarzut ten stanowczo odpiera. Twierdzenie takowe zupełnie jest mylne, rząd się wcale nie cofnął. Dep. Sybel uważał wielką niepewność w postępowaniu ministrów, którzy uczuli, iż usuwa się im podstawa do postępowania, które się nie udało. Co do konwencji cała Europa musiałaby sobie robić iluzje. Według oświadczeń ministrów francuskich i pruskich zostało dość z konwencji, ażeby Prusy w oczach całej Europy skompromitować. Minister p. Bismark nie zaprzecza i nie zaprzeczał nigdy konwencji z Rosją zawartej, lecz treść jej i doniosłość jej są nie znane. Świat cały się zdumiewa, jak mało zostanie z konwencji po odarcie jej z fałszywych mniemań. Fałszem jest, jakoby Rosyanom przyznano prawo ścigania powstańców na pruskim terytorium do-

póty, dopóki nie pojawi się dostateczna siła wojskowa pruska. W końcu minister oświadcza, iż gabinetom zachodnim dane zostały wyjaśnienia co do konwencji; następnie występuje w obronie posłów pruskich mówiąc, iż ich nie zrozumiano.

Na interpelację deputowanych polskich, co rząd zamysła uczynić z internowanymi poddanymi polsko-rosyjskimi, minister Eulenburg oświadczył, iż rząd ma zamiar postępywać łagodnie; większa część z nich zmuszeni zostali do wzięcia udziału w powstaniu, co do innych rząd musi wypełnić swe zobowiązania.

Norddeutsche Zeitung twierdzi, iż rząd zakaze przeselać pocztą dzienniki *Süddeutsche Zeitung*, *Wochenschrift des Nationalvereinsbund* i *Hamburger Reform*.

Dania.

(*Kandydatura księcia Wilhelma.*) O kandydaturze księcia Wilhelma na tron grecki pisze *Dagbladet*, że sprzeciwia się interesom Danii. Książę Chrystian ma tylko trzech synów, a gdy cała pewność następstwa na tron polega na życiu tych trzech osób, nie można jednej z nich oddawać Grecyi.

Królestwo Polskie.

Jenerałna kor. podaje korespondencję z Krakowa, która zawiera bliższe szczegóły o radzie wojennej w Welcach i debatach, które się przy niej odbyły. Langiewicz oświadczył zgromadzeniu, że przeważne siły zbrojne Rosyan, strudzenie powstańców, i widoczne niebezpieczeństwo całkowitego zniszczenia korpusu zniewalają złożyć radę wojenną, celem uchwalenia co począć w tej krytycznej chwili. Jeziorański i Waligórski odpowiedzieli jednogłośnie: że zniszczenie całego korpusu nie mogłoby tak zaszkodzić powstaniu jak śmierć lub wzięcie dyktatora do niewoli; że dyktator już na mocy swego urzędu nie może zostawać ciągle przy jednym korpusie, i że powinien oddać dowództwo nad tym korpusem komu innemu, sam zaś powinien się oddalić, lub przynajmniej szukać bezpiecznego miejsca, z kądby mógł całem powstaniem kierować. Wszyscy inni oficerowie sztabowi byli tego samego zdania. Ulatowski zwrócił uwagę, że należało powrócić do systemu wojny partyzanckiej od którego nie należało odstępować, i zaproponował podzielenie korpusu na cztery oddziały. Bentkowski dotąd milczał, a gdy już i dyktator podzielił zdanie całego sztabu, wystąpił z oświadczeniem, że oddalenie się dyktatora byłoby największem nieszczęściem, najniebezpieczniejszym błędem. Niebezpieczeństwo będzie cięsem śmiertelnym dla korpusu, którego organizm i tak jest już silnie zachwiany, powiększy wszczęte intrygi, zachwieje zaufanie w całym kraju, gdy się rozpadnie korpus, na którym wspierało się tyle nadziei. Korpus jest w ten sposób uorganizowany; że stanowi niejako jądro armii regularnej, i do wojny partyzanckiej jest już po części niezdolny. Jest więc przeciwny oddaleniu się dyktatora. Zgromadzenie wysłuchało tych słów prawie z oburzeniem. Usiłowano zbić z toru Bentkowskiego, on jednak upierał się przy swoim zdaniu, i oświadczył jeszcze: że równie honor jak roztropność nakazują bić się choćby aż do ostatniego człowieka. Bentkowski sam jeden z całej rady wojennej był tego zdania. Dyktator po skończeniu narady poszedł zagłosem sztabu, podzielił korpus na dwa oddziały, oddał dowództwo tymże Smiechowskiemu i Czachowskiemu, a co się dalej stało — jest wiadomem.

Z Warszawy dowiaduje się dziennik powyższy, że członkowie rady stanu przebywający za granicą nadsyłają prośby o dymisyje, jako to: Rozen, który bawi w Berlinie, tudzież Starzyński i Kozłowski. Fortyfikowanie Warszawy postępuje szybko. Pod Wolą usypano szańce i zbudowano redutę na 36 dział. Sądzą powszechnie, że z przyczyną powstania, Rosyanie nie zadawaliby sobie tyle pracy, i że gotują się na przyjęcie godniejszych gości.

O stosunkach w Królestwie Polskiem pisze *La France*: Kwestya żywności kłopotuje wielce powstańców. Na początku powstania mieli jeszcze wiele pieniędzy a krajowcy znaczne zasoby, które sprzedawano po najwyższych cenach. Teraz są kiesy równie jak szpiczlerze puste, a brak żywności zmusza powstańców dzielić się na mniejsze oddziały, ażeby tylko istnieć mogły.

O zatargach i rozdwojeniach, które nastąpiły po odjeździe Langiewicza, niemożna już wątpić teraz, i potwierdza się, że odjechał nieuwiadomiwszy o tem swoich ludzi, ażeby ich nie zniechęcać. Pomimo kilku szcześliwych potyczek powziął on przekonanie, że niezdolna stawić oporu wzmagającym się coraz bardziej siłom rosyjskim. Jego ludzie byli ciągłymi marszami znużeni i cierpieli niedostatek najpotrzebniejszych artykułów życia. Z tej przyczyny podzielił ich na małe oddziały i przekroczył granicę austriacką. Ale zaledwie dostrzeżono jego oddalenie się, nastąpiły zgiełkliwe sceny w obozie. Do 700 powstańców poszło za jego przykładem, złożyli broń na granicy austriackiej i przeszli za granicę. Pomędzy pozostałymi wszczęła się okropna zawiść i miotano na Langiewicza najgwałtowniejsze obwinienia.

Rosya.

(*Doniesienia z Litwy.*) W Wilnie daje się widzieć teraz zupełna zmiana w życiu. Wszystka szlachta, która dawniej z pewnym rodzajem ostentacyi przebywała w gościnnym domu jenerała gubernatora wstrzymuje się od tego, od czasu ogłoszenia stanu obłężenia i przejęta jest gniewem przeciw niemu, ale to zdaje się nie robić najmniejszego wpływu na jenerała Nazimowa, któremu prze-

cięż wszyscy przyznać muszą, że do wybuchu warszawskich niepokojności i manifestacji był szczerym przyjacielem Polaków albo raczej tych wszystkich, którzy okazali się wiernymi i przychylnymi dla rządu, a takimi byli niewątpliwie wszyscy póki komitet centralny nie rozpoczął swoich agitacji. Odtąd generał gubernator okazał się innym, i wszyscy wiedzą dokładnie co o nim sądzić i czego spodziewać się mają. Ponieważ blisko od roku jest także najwyższym dowódcą wszystkich wojsk byłego 1 korpusu armii, do którego przyłączono też całą 2 dywizję gwardyi pieszej z Petersburga, przeto ma w ręku środki swemu przekonaniu dać należyte poparcie i to stało się właśnie za pośrednictwem generała Maninkina z taką potęgą, że trudno aby w Litwie mogły tworzyć się znowu oddziały powstańcze.

Przedewszystkiem brakuje tu odznaczającej się osobistości jaką był Langiewicz w Polsce zachodnio południowej, a szlachta nie ma tu prawie żadnego wpływu na włóścian, którzy wiedzą dobrze co zawdzięczają rządowi rosyjskiemu. Przejeżdżając kraj na 100 wiorst za Wilno napotyka się także na inne usposobienie, które dowodzi niezadowolenia z miejscowych stosunków mianowicie, z którego urzędnika administracyjnego lub policyjnego. Ale tu jest jak wszędzie; niżsi urzędnicy mogą rządowi wielce szkodzić, a rząd przy swoich zyczących zamiarach najmniej karze tam gdzie zle znajduje się właściwie, i dowiaduje się o tem dopiero na swoje zdziwienie przy takich gwałtownych wybuchach. Gdyby generał Nazimów nie był zaraz gdy w jego gubernii wybuchły pierwsze niepokojności z całą siłą wystąpił, i gdyby był najmniej okazał powolności swoim dawnym czcicielom i przyjaciółom, byłoby i tu przyszło do niebezpiecznych zajść. Oficerowie gwardyi, którzy przybyli z Petersburga zapewniają, że w Warszawie i całej Polsce nigdy nie byłoby przyszło do takiego rozruchu, gdyby tam był dowodził generał Nazimów.

Grecya.

Ateny, 21. marca. (*Zaburzenie. — Wiadomości pobieżne.*) Wczoraj zaszły znów zaburzenia, a powodem ich było doniesienie dziennika *Merrima*, który utrzymywał na podstawie wiadomości prywatnych z Paryża i Londynu, że Anglia popiera bawarską kandydaturę do tronu. Wolny i zący lud żądał od redaktora *okazania listów*, na których opierał tę wiadomość, a gdy tego nieuczynił, uderzono szturmem na drukarnię i zburzono ją, a redaktora zaledwie zdołała ochronić policja od znieuwagi tym sposobem, że zabrała go do aresztu.

Na zapytanie innego dziennika, czy wiadomość ta jest prawdziwa, nadesłał mu p. Elliot następującą odpowiedź:

„Mogę pana stanowczo zapewnić, że wiadomość, o którą pan zapytuje, jest co do Anglii zupełnie fałszywa. — Jeżeli Grecy z własnej chęci chcą obrać Króla z domu bawarskiego, niebędzie się Anglia naturalnie sprzeciwiać; ale jeżeli kto utrzymuje, że my zalecamy Grecji ten wybór, mozesz pan śmiało oznajmić, że twierdzenie to jest bezzasadne i zupełnie fałszywe.“

Bezkarność wojska trapi wielce ludność stolicy, a kupcy w Atenach i Pireju upraszali w petycji o mianowanie napowrót jeneralnym komendantem ulubionego a zarazem umiejącego utrzymać porządek w armii podpułkownika Papadiamantopulos, z oświadczeniem, że w razie potrzeby poniosą sami koszta szarzy. Liczba oficerów i podoficerów wynosi teraz w armii greckiej prawie połowę całego stanu wojska, mianowicie 4000. Przed powstaniem w Nauplii było tylko 200 podoficerów, teraz zaś ma np. sama artylerya tyle oficerów co żołnierzy.

Rząd zajmuje się gorliwie środkami ku zmniejszeniu wydatków. Minister spraw zewnętrznych ustąpił; dymisy ministra wojny nie została przyjęta.

Instrukcja w sprawie bawarskiego konzula Bernau zdaje się już być ukończona i wkrótce nastąpi publiczna rozprawa sądowa.

Prócz tego jest 50 komisarzy marynarki pierwszej klasy, z których tylko jeden zostaje w czynnej służbie.

Kronika.

(Pożar.) W R o z n i a t o w i e, w obwodzie przemyskim, wszczął się pożar 22. z. m. na folwarku dworskim, i zgorzały stajnie z całym inwentarzem w bydło, wynoszącym przeszło 140 sztuk. Przyczyna tego nieszczęścia nie jest dotąd wiadoma.

(Nieszczęsny wypadek.) Dnia 12. z. m. wydarzył się w Przemysku następujący smutny wypadek: Półtoraroczne dziecię strażnika kolei, Filipa Karasia, bawiło się blisko lampy olejnej, naraz zajęła się jego sukienka, i dziecię poniosło tak mocne uszkodzenia na ciele, że nazajutrz pomimo wszelkiego ratunku umarło.

(Wina węgierskie.) „Monitor“ podaje następującą wzmiankę o winach węgierskich: Węgry wydają różne wina czerwone i białe w ogromnej ilości. Po Francyi, kraj ten najwięcej na całej kuli ziemskiej dostarcza wina. Według statystyki rolniczej, stosunek Francyi do Węgier w tym względzie jest jak 7 do 4. Dotąd szczególnie położenie geograficzne tego kraju stało na przeszkodzie rozwinięciu się jego stosunków handlowych z innymi krajami. Przed dziesięciu laty, z małym wyjątkiem wszystkie wina węgierskie, spożywane były w kraju. Jedyny wyjątek stanowił Tokaj, wino likierowe, białe i czerwone, mające wielką sławę za granicą. Królewskie stoly przed 200 laty, poczytywały to wino za wielką rzadkość. Małe pasmo gór, tworzące okrąg gdzie wyrabia się wino Tokajskie, ma zaledwie powierzchnię 8 kilometrów kwadratowych, a każdy stara się posiadać choć kawałek tego uprzywilejowanego gruntu. Przy-

czyną rzadkości tego wina, jest ta okoliczność, że wleczas tylko jest doskonałe, kiedy winogrona wyschną na pnju, a ponieważ zdarza się to tylko w latach bardzo gorących, zatem dobry Tokaj tylko w nieregularnych odstępach może być otrzymywany; sok z winogron doprowadzony jest do najwyższej esencji, i z tej esencji wyrabia się wino. Przypisują temu winu zaletę, z powodu której, dla osób bogatych zawsze byłyby tanie, choćby najwyższą za niego płaciły cerę. Utrzymują, że posiada ono szczególne własność wzmacniająca dla osób w wieku podeszłym. Całe Węgry mogą dostarczyć tylko 20 0 butelek tego wina, przezroczystego i gęstego jak oliwa. Trzy najznakomitsze w Tokaju winnice, znane są namiescu pod nazwą Aszu. Węgry dostarczają najlepsze wina czerwone i białe, które są tak bogate, że nie trzeba ich dolewać innymi winami. Kiedy sieć kolei żelaznych będzie ukończona, będzie można mieć te wina w zachodniej Europie po bardzo umiarkowanych cenach. Dziś we Francyi, w restauracjach sprzedają bardzo drogo za prawdziwy Tokaj wino pochodzące z winnicy południowej Francyi, gdzie starano się zaaklimatyzować zrazy z Tokaju.

Gospodarstwo, przemysł i handel.

Lwów, 1. kwietnia. Na naszym dzisiejszym targu były następujące przeciętne ceny zboża i innych artykułów: męcz pszenicy (82 H) 3zł. 24c.; żyta (78 H) 1zł. 65c.; jęczmienia (69 H) 1zł. 59c.; owsa (48 H) 1zł. 57c.; kartofli 90 c.; kubek krup pszenicznych 9c., jęczmiennych 4c., jaglanych 6c., brezczanych 4 $\frac{1}{2}$ c.; funt mąki pszenicznej 6c., żytniej 5c.; miara piwa lepszego 22c., zwykłego 20c.; wódki 18% 90c., wódki 15% 48c.; funt masła 52c., smalcu 40c., loju 21c.

Ostatnie wiadomości.

Lwów, 3. kwietnia. Izba handlowa tryestyńska uchwaliła zezwolić na pożyczkę bezprocentową 20.000 zł. lub oprocentowaną do 30.000 zł. na uregulowanie spławu na rzece Dranie pod gwarancją rządową. Nadto zgodziła się na kroki uczynione przez deputację giełdową w celu zaprowadzenia sztucznej produkcji gąbki w wodach dalmatyńskich.

Wczorajsze doniesienie *Jener. kor. austr.* o zbliżeniu się do siebie gabinetów londyńskiego i paryskiego w sprawie polskiej, potwierdza i późniejsze wiadomości, z tym jednak dodatkiem, iż takowe zbliżenie się nie powstało wcale z jakiejś zmiany w zapatrywaniu się gabinetu londyńskiego na sprawę polską, lecz raczej spowodowane było zbliżeniem się Francyi do zdania Anglii w tem, iż jedynie moralna interwencya możliwa jest w sprawie polskiej. Wskazówki te pochodzące wprawdzie nie z urzędowego, lecz z bardzo pewnego źródła, pozwalają mieć nadzieję, iż na tej drodze ułatwi się porozumienie Austrii z mocarstwami zachodnimi. Wiadomo zaś jest, iż między Anglią a Austrią poprzednio pod tym względem zupełna była zgoda w zapatrywaniu się na główniejsze punkta działania.

Zdaje się, iż w gabinecie francuskim była niezgoda między p. Magne, ministrem bez teki, a p. Fouldem, ministrem finansów, z kąd urosła powieść o podaniu się Foulda do dymisji. Dzisiaj telegram z Paryża donosi, iż Magne podał się do dymisji, którą Cesarz przyjął, w dowód zaś zaufania swego zamianował go zarazem członkiem rady tajnej. List cesarski wspomina o kwestyi, za którą p. Magne odpowiedzialny być nie może, a z powodu której wyszła na jaw różnica zdania między p. Fouldem a p. Magne w sprawie finansów cesarstwa.

W Paryżu znaczny był zatarg w szkole normalnej. Dyrektor jej, Nisard, dawny redaktor dziennika *le National*, a teraz zagorzały imperyalista, nader jest między uczniami nie popularny, jako nie podzielający politycznych sympatyj szkoły normalnej. Z powodu demonstracji na rzecz Polski, p. Nisard zagroził dwóm uczniom wydaleniem ich ze szkoły. W skutek tego zagrożenia 73 uczniów z 80, z których składa się szkoła normalna oświadczyło, iż z niej wystąpią, jeżeli zagrożenie wydalenia dwóch kolegów cofnięte nie będzie, lub wykonane zostanie. Decyzji w tym względzie ministra oświecenia publicznego oczekują z wielką niecierpliwością. Adjutant jeden Mierosławskiego i p. Rochebrune, były dowódca zwawów polskich, przybyli do Paryża. Mówią, że Mierosławski o dyktaturę w powstaniu starać się ma. — P. Fould podał się wprawdzie do dymisji, lecz Cesarz takowej nie przyjął, i rzecz skończyła się na wystąpieniu z gabinetu p. Magne, ministra bez teki.

I z Paryża donoszą, że Francya stoi na punkcie zupełnego porozumienia się z Anglią w sprawie polskiej, Postawa gabinetu paryskiego staje się silniejszą, inicjatywa jego więcej energiczna. Z drugiej zaś strony wzrasta pesymizm dyplomatyczny Rosyi i nieufność względem niej.

Jener. Kor. austr. wie z pewnego źródła, że margrabia Wielopolski wyparł się wyraźnie memoriału w *Gazecie kolonńskiej* ogłoszony do księcia Górczakowa adresowanego, którego autorstwo mu przypisywano. Prawdziwym zaś autorem memoriału ma być niejaki p. Łempicki.

Najświeższa poczta.

Kraków, 2. kwietnia. *Krakauer Ztg.* pisze: Langiewicz oświadczył życzenie odprawienia nabożeństwa wielkanocnego, i dziś zrana o godzinie 7mej spowiadał się i komunikował. Ks. biskup Gałęcki posłał mu swego własnego sekretarza.

Do Ołomuńca wysłano dziś powtórnie internowanych 27 powstańców narodowości polsko-rosyjskiej.

